

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Białymstoku

LBI.410.14.4.2023

Pan
Krzysztof Dobkowski
Dyrektor Centrum Kształcenia Zawodowego
w Łapach
ul. gen. Wł. Sikorskiego 15, 18-100 Łapy

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/004 – Funkcjonowanie systemu informatycznego Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców
(CEPiK 2.0) oraz zarządzanie Funduszem Celowym CEPiK

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Centrum Kształcenia Zawodowego w Łapach, ul. gen. Wł. Sikorskiego 15, 18-100 Łapy ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Krzysztof Dobkowski, Dyrektor CKZ od 1 września 2017 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Realizacja przez stacje kontroli pojazdów zadań w systemie CEPiK w związku z badaniami technicznymi pojazdów oraz naliczanie i odprowadzanie opłat ewidencyjnych na rachunek funduszu celowego CEPiK i przekazywanie sprawozdań z opłat ewidencyjnych.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2018 r. do dnia zakończenia kontroli w 2023 roku.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku
Kontroler	Urszula Łukaszuk, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBI/114/2023 z 26 czerwca 2023 r.

(akta kontroli str. 1-3)

¹ Dalej: CKZ.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623. Dalej: ustawa o NIK.

OCENA OGÓLNA

II. Ocena ogólna kontrolowanej działalności³

CKZ prawidłowo realizowało zadania w systemie CEPIK⁴ w związku z badaniami technicznymi pojazdów przeprowadzanymi w Stacji Kontroli Pojazdów⁵ oraz rzetelnie pobierało i przekazywało na rachunek Funduszu CEPIK opłaty ewidencyjne. W trzech przypadkach (z 17 analizowanych) CKZ przekazało jednak ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji sprawozdanie z opłat ewidencyjnych pobranych i przekazanych na rachunek Funduszu CEPIK z opóźnieniem wynoszącym od jednego do 11 dni. Dodatkowo papierowe wersje sprawozdań wysyłało pocztą, co było niezgodne z obowiązującym od 18 kwietnia 2020 r. do 30 czerwca 2023 r. art. 80d ust. 3aa ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. *Prawo o ruchu drogowym*⁶. CKZ nie identyfikowało błędów w danych zgromadzonych w Centralnej Ewidencji Pojazdów⁷.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu faktycznego

1. Przeprowadzone od 10 do 13 lipca 2023 r. oględziny czynności wprowadzania do CEP informacji w związku z przeprowadzanymi badaniami technicznymi pojazdów, nie wykazały nieprawidłowości w przekazywaniu wymaganych danych. We wszystkich 12 przypadkach wprowadzane do CEP dane obejmowały datę badania, stan licznika pojazdu oraz wynik badania technicznego. Każdorazowo w pierwszej kolejności diagnosta weryfikował dokumenty pojazdu z bazą CEP, następnie ze stanem faktycznym i pobierał opłatę za badanie techniczne z góry przed wykonaniem badania. Po przeprowadzeniu badania diagnosta wprowadzał dane do systemu i przysyłał do bazy CEP. Następnie otrzymywał potwierdzenie z CEP, dokonywał wpisu w dowodzie rejestracyjnym i zwracał go właścicielowi pojazdu. (akta kontroli str. 4-9)

2. SKP komunikuje się z bazą CEP za pomocą oprogramowania Patronat przeznaczonego do obsługi SKP. Podstawę korzystania z ww. oprogramowania stanowi umowa patronacka z 26 lutego 2001 r. zawarta pomiędzy CKZ a Instytutem Transportu Samochodowego w Warszawie. (akta kontroli str. 10-12)

Dyrektor CKZ odnosząc się do występowania problemów związanych z dostępem wykorzystywanego oprogramowania do CEP wyjaśnił, że w okresie od 1 stycznia do 10 lipca 2023 r. nastąpiła jedna przerwa w działaniu dostępu do systemu CEPIK z przyczyny modernizacji oprogramowania obsługi badania technicznego. Dodał, iż przerwa trwała dwa dni robocze. Dyrektor CKZ wskazał ponadto, że w wyżej wymienionym okresie wystosowano trzy zgłoszenia o problemach w funkcjonowaniu stosowanego oprogramowania do CEP. Zgłoszenia zostały dokonane za pośrednictwem infolinii i programu Patronat i dotyczyły awarii systemu CEPIK oraz braku dostępu do bazy. Wszystkie zgłoszenia zostały prawidłowo rozwiązane. (akta kontroli str. 13-16)

3. Odnosząc się do sposobu postępowania w przypadku stwierdzenia niezgodności w danych pojazdu zgromadzonych w CEP, Dyrektor CKZ wyjaśnił, że *nie było takich zgłoszeń*. Wskazał ponadto, iż *oprogramowanie, z którego korzystamy nie pozwala na zgłaszanie nieprawidłowości*. Brak funkcji zgłaszania niezgodności danych za pośrednictwem programu Patronat potwierdzono podczas oględzin stosowanego oprogramowania przeprowadzonych 10 lipca 2023 r. Na gruncie przepisów § 5 ust. 6a i ust. 8 rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie zakresu i sposobu przeprowadzania badań technicznych pojazdów oraz wzorów dokumentów stosowanych przy tych badaniach⁸ zasadą jest, że w przypadku stwierdzenia niezgodności uprawniony diagnosta informuje o tym, poza systemem teleinformatycznym obsługującym CEP administratora danych i informacji zgromadzonych w CEP.

W kwestii kontaktów SKP z infolinią odpowiedzialną za zgłaszanie problemów w działaniu CEPIK, w tym korygowaniu błędnych danych w CEP, Dyrektor CKZ wskazał: *Długi czas oczekiwania na połączenie, jednakże nigdy nie było problemu w uzyskaniu pomocy od infolinii (...)*. (akta kontroli str. 13-16)

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców.

⁵ Dalej: SKP.

⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 1047, ze zm. Dalej: *Prawo o ruchu drogowym*.

⁷ Dalej: CEP.

⁸ Dz. U. z 2015 r. poz. 776, ze zm.

4. Dyrektor odnosząc się do sposobu informowania SKP o zmianach w działaniu CEPiK, a także o niedostępności systemu wyjaśnił, że *nie otrzymujemy takich informacji*.

(akta kontroli str. 13-16)

5. Czynność naliczania opłat ewidencyjnych następowała automatycznie z wykorzystaniem systemu CEPiK. CKZ odnotowywało opłaty ewidencyjne w ewidencji prowadzonej z wykorzystaniem oprogramowania Patronat, z którego generowane były dzienne i miesięczne raporty finansowe. Pod względem księgowym opłaty ewidencyjne wpłacone do kasy oraz pobrane i przekazane na rachunek bankowy pobierającego ujmowano w ewidencji księgowej prowadzonej w systemie finansowo-księgowym. Było to zgodne z § 4 rozporządzenia Ministra Cyfryzacji z dnia 26 sierpnia 2022 r. w sprawie opłaty ewidencyjnej stanowiącej przychód Funduszu – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców⁹, który stanowił, że pobierający odnotowuje opłaty ewidencyjne, pobrane i przekazane na rachunek bankowy pobierającego, w ewidencji pobranych i przekazanych opłat ewidencyjnych prowadzonej w postaci elektronicznej.

Analiza danych w zakresie prawidłowości naliczania wysokości opłat ewidencyjnych w kwietniu 2023 roku nie wykazała nieprawidłowości. W 193 przypadkach pobrane i odprowadzone opłaty ewidencyjne dotyczyły przeprowadzenia badań technicznych pojazdu, zaś w jednym przypadku dokonania odczytu wskazania drogomierza.

(akta kontroli str. 17-51)

6. CKZ od 1 stycznia 2022 r. do 31 maja 2023 r. we wszystkich 17 przypadkach terminowo przekazało na rachunek bankowy Funduszu CEPiK pobrane opłaty ewidencyjne, wpisując w każdym przypadku w poleceniu przelewu bankowego kod rozpoznawczy stacji kontroli pojazdów.

W trzech (z 17) przypadkach CKZ nieterminowo przekazało Ministrowi Cyfryzacji miesięczne sprawozdanie z pobranych i przekazanych opłat ewidencyjnych. Ponadto wszystkie 17 sprawozdań przesyłano pocztą w wersji papierowej, zamiast opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym w wersji elektronicznej, co szerzej opisano poniżej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 140-141)

3. W latach 2020-2022 Starostwo Powiatowe w Białymstoku przeprowadziło w SKP trzy kontrole, o których mowa w art. 83b *Prawa o ruchu drogowym*. Wszystkie kontrole obejmowały swym zakresem prawidłowość naliczania i odprowadzania opłat ewidencyjnych. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

(akta kontroli str. 52-66)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość.

Miesięczne sprawozdania z opłat ewidencyjnych pobranych i przekazanych na rachunek Funduszu CEPiK za październik 2022 roku, luty 2023 roku i kwiecień 2023 roku, przekazywane były Ministrowi Cyfryzacji przez CKZ po terminie wskazanym w § 6 rozporządzenia Ministra Cyfryzacji z dnia 26 sierpnia 2022 r. w sprawie opłaty ewidencyjnej stanowiącej przychód Funduszu – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców, tj. z opóźnieniem od jednego do 11 dni. W wyjaśnieniu Dyrektor argumentował, że *nieterminowe wysłanie sprawozdań wynikało z niewiedzy*.

(akta kontroli str. 67-68)

Dodatkowo wszystkie 17 miesięcznych sprawozdań z opłat ewidencyjnych pobranych i przekazanych na rachunek funduszu CEPiK za okres od stycznia 2022 roku do maja 2023 roku przekazano Ministrowi Cyfryzacji pocztą w formie papierowej. Stanowiło to naruszenie art. 80d ust. 3aa *Prawa o ruchu drogowym*¹⁰, z treści którego wynikało, że miesięczne sprawozdania z pobranych i przekazanych lub uiszczonych opłat ewidencyjnych, opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, przekazuje się za pomocą elektronicznej skrzynki podawczej ministra właściwego do spraw informatyzacji. Dyrektor wyjaśnił, że: *Nie otrzymaliśmy informacji z Ministerstwa Cyfryzacji i programu obsługi stacji diagnostycznej Patronat o zmianie sposobu wysyłania sprawozdań*.

⁹ Dz. U. z 2022 r. poz. 1857. Rozporządzenie z dniem 1 lipca 2023 r. zastąpione rozporządzeniem Ministra Cyfryzacji z dnia 26 czerwca 2023 r. w tej samej sprawie (Dz. U. poz. 1246), które w § 3 utrzymało dotychczasowy termin wnoszenia sprawozdań miesięcznych.

¹⁰ W wersji obowiązującej od 18 kwietnia 2020 r. do 30 czerwca 2023 r.

Sprawozdania przez cały okres były wysyłane w formie papierowej i nigdy nikt nam nie zarzucił nieprawidłowości. (akta kontroli str. 69-139)

IV.Wnioski

W związku z zniesieniem¹¹ od 1 lipca 2023 r. opłaty ewidencyjnej za odczyt wskazania drogomierza i przeprowadzone badania techniczne oraz obowiązku wysyłania przez SKP sprawozdań z ww. opłat ewidencyjnych, Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od formułowania wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Białystok, dnia 16 sierpnia 2023 r.

Kontroler:

Urszula Łukaszuk
główny specjalista kontroli państwowej
/podpisano elektronicznie/

p. o. DYREKTORA DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Białymstoku
Janusz Pawelczyk
/podpisano elektronicznie/

¹¹ Art. 1 pkt. 4 ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1123).